

Gemila Al-Kuraishi
enhetschef

Kartläggning av hemlösheten i Lunds kommun 2021

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att godkänna kartläggningen av hemlöshet i Lund 2021

Sammanfattning

Sedan 2008 genomförs årligen en kartläggning av hemlösheten i Lund med mätdag 1 oktober. Sedan 2012 har även barn räknats i kartläggningen.

Den 1 oktober 2021 var 101 vuxna och barn hemlösa i Lund. Av dessa var 40 män, 28 kvinnor och 33 barn. En minskning med totalt 78 vuxna och barn sedan 2020.

Antalet nyanlända, antingen via anhöriginvandring eller eget boende (EBO - lagen), som rapporterats in i årets kartläggning är två män, fyra kvinnor och åtta barn.

Underlag för beslutet

- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse Kartläggning av hemlösheten i Lund 2021
- Bilaga Kartläggning hemlöshet 2008-2021
- Bilaga pågående insatser stödboende och stödlägenheter

Ärendet

Enligt beslutad handlingsplan för att minska och motverka hemlöshet 2018-2022, reviderad december 2020, ska hemlösheten i Lund kartläggas en gång per år med mätdag den 1 oktober.

Kartläggningen genomförs genom att utredningsenheterna på socialförvaltningen rapporterar in aktuella ärenden samt genom samarbete med den ideella föreningen Hemlösas Vänner och Svenska Kyrkans diakoncentral som har bidragit med information om personer i hemlöshet som de möter.

2021-11-22

Diarienummer

SO 2021/0196

Definition

Kartläggningen avser hemlösa personer hemmahörande i Lunds kommun.

Som hemlös räknas de som tillhör socialstyrelsens definition av situation 1 och 2.

1. Akut hemlöshet – situation 1: En person hänvisad till akutboende, härbärke, jourboende, skyddat boende (exempelvis kvinnojourer) eller som sover utomhus alternativt i offentliga utrymmen.

2. Institutionsvistelse och kategoriboende – situation 2: En person som är intagen eller inskriven på antingen kriminalvårdsanstalt, behandlingsenhet eller stödboende inom socialtjänsten, landsting eller privat vårdgivare, alternativt på HVB-hem eller SIS-institution, där planen är att personen ska skrivas ut inom tre månader efter mätperioden, men inte har någon bostad ordnad efter utskrivningen eller utflyttningen. Hit räknas även personer som skulle ha skrivits ut, men som är kvar på grund av att de inte har någon bostad ordnad.

Undantag: Gällande situation 2 har personer som har boende i stödlägenhet och på stödboende med personalstöd genom socialtjänsten (Lilla Algatan och Arkivgatan med flera) undantagits från kartläggningen.

Uppgifter om antal pågående insatser i form av stödboende på Lilla Algatan och Arkivgatan, stödlägenhet, tidsbegränsad stödlägenhet och Bostad Först återfinns dock som bilaga till denna tjänsteskrivelse.

Efterfrågade uppgifter

Den enkät som används i kartläggningen är densamma som använts sedan 2008. Kartläggningen består av följande frågeställningar:

- Namn
- Personnummer
- Kön
- Civilstånd
- Medborgarskap
- Folkbokföringskommun
- Huvudsaklig försörjning
- Aktuell boendelösning
- Orsak till hemlöshet
- Huvudsaklig problematik
- Uppgiftslämnare

2021-11-22

Diarienummer

SO 2021/0196

Analys

Kartläggningen visar att den akuta hemlösheten i Lunds kommun har minskat både gällande vuxna och barn.

Vid en uppföljning av föregående års personer i hemlöshet har en majoritet fått annan boendelösning. Dock är 27 vuxna och 12 barn fortsatt hemlösa sedan förra årets kartläggning.

När det gäller de vuxna som är fortsatt hemlösa är akutboendet Piletorp och olika former av skyddat boende den mest förekommande boendelösningen.

Vanligaste boendelösningen i årets kartläggning är fortsatt hotell och vandrarhem för kvinnor och den vanligaste boendelösningen för män är akutboendet Piletorp. Socialförvaltningen har tidigare år kunnat identifiera en ökad hemlöshet för personer under 20 år, denna trend är bruten i årets kartläggning. Detta genom bland annat utvecklade boendeformer inom socialförvaltningen och nytt kriterium till social förtur till bostads som riktar sig till unga vuxna, har hemlöshet i den yngre ålderskategorin minskat.

Hemlösheten har minskat i samtliga grupper förutom i åldern 61-70 år där det skett en ökning med en person. Inga personer över 70 år har rapporterats in i årets hemlöshetskartläggning. I åldersgruppen 51-60 år kan den största minskningen i antal personer i hemlöshet ses, från 23 stycken år 2020 till sju år 2021, vilket är en minskning med 16 personer.

Orsaken till minskningen i ålderskategorierna 41-50 år och 51-60 år kan förklaras med de beslut om bistånd om tidsbegränsade stödlägenheter som riktats till föräldrar med barn på hotell och vandrarhem, men det förekommer också att hushåll med barn har ordnat egna boendelösningar. Slutligen kan minskningen förklaras med att ensamstående personer med samtidig annan problematik har beviljats stödinsatser via socialförvaltningen såsom stödboende på Lilla Algatan eller stödlägenhet.

Kartläggningen visar att det fortsatt finns en grupp som har kontakt med socialförvaltningen på grund av att de saknar förankring på bostadsmarknaden men ingen annan känd problematik. Det är till största del familjer med barn och som är hänvisade till akuta boendelösningar på hotell och vandrarhem. Socialförvaltningen ger här fortsatt stöd i att söka egna boendelösningar alternativt initierar en utredning om insatsen tidsbegränsad stödlägenhet när hushållets egna möjligheter ses som uttömda.

2021-11-22

Diarienummer

SO 2021/0196

Genom samverkan med serviceförvaltningens bostadsavdelning kan socialförvaltningen se en fortsatt god tillgång på stödlägenheter. Under året har även ett samverkansavtal mellan LKF, serviceförvaltningen och socialförvaltningen tagits fram för att tydliggöra roller, ansvar och ärendegång. En punkt värd att nämna är att lägenheter till verksamheten Bostad Först nu ingår i det ordinarie beståndet av stödlägenheter och ger socialförvaltningen större möjligheter att bevilja Bostad Först som insats till målgruppen.

Samverkan med serviceförvaltningen har lett till större omsättning och omflyttning i det egna beståndet, vilket ger socialförvaltningens målgrupper större möjlighet till bostad med stöd. Stängda gränser på grund av covid-19 och ett minskat mottagande av anvisade nyanlända, kvotflyktingar samt EBO har också bidragit till fler lägenheter för socialförvaltningens målgrupper.

Hemlöshetskartläggningen visar en minskning av antalet barn i hemlöshet från 57 föregående år till 33 stycken år 2021, en minskning med 42 procent. Den vanligaste boendelösningen är fortsatt hotell och vandrarhem för barn i hemlöshet men det finns även en ökning av antalet barn som lever i skyddat boende med en förälder. En boendelösning i form av skyddat boende är rätt i den akuta fasen. Socialförvaltningen har ett fortsatt ansvar för att med den enskilde söka en mer stadigvarande boendelösning, i Lund eller annan kommun. För tillfället pågår en processkartläggning för att säkra kvalitet och effektivitet i arbete med våldsutsatta personer.

En orsak till minskningen av antalet barn i hemlöshet är att familjer utan social problematik men utan förankring på bostadsmarknaden kan erhålla biståndet tidsbegränsad stödlägenhet. Av de 57 barn som levde i hemlöshet år 2020 är det 18 stycken som har fått flytta till mer hemmalika miljöer där familjen kan bo i upp till fyra år under tiden man söker ett eget permanent boende.

Socialförvaltningen arbetar med att anpassa insatser för personer i stödlägenhet, bland annat genom att utreda behovet av stöd och ta fram ett anpassat stöd med exempelvis insatsen Intensivt stöd och Bostad Först. Intensivt stöd är en insats med ökat och tätt stöd i egen lägenhet eller i stödlägenhet för personer i aktivt eller tidigare missbruk. Av de 13 personer som beviljats denna insats är det nio personer som har stödlägenhet, varav fyra av dessa ingick i förra årets kartläggning. Tre av dessa personer har tidigare haft vård köpt via extern aktör men har istället kunnat erbjudas en hemmaplanslösning.

2021-11-22

Diarienummer

SO 2021/0196

Av de som bor i egna lägenheter har en person varit med i förra årets kartläggning, på externt köpt vård, men kunnat få en lägenhet med eget kontrakt med stödinsats från socialförvaltningen.

Efter beslut i socialnämnden har socialförvaltningen genomfört en upphandling av akuta boendelösningar på hotell och vandrarhem under 2021. Avtalen med de nya leverantörerna börjar gälla från 1 november 2021 och ger socialförvaltningen bättre förutsättningar att hitta akuta boendelösningar med likvärdig standard och prissättning. Bistånd i form av akut boendelösning på hotell och vandrarhem följs som tidigare upp av socialsekreterare som också ger stöd i att söka egen stadigvarande boendelösning.

Beredning

Kartläggning av hemlöshet genomförs av utvecklingssekreterare på resurs- och utvecklingsenheten med uppgifter från bland annat socialsekreterare på socialförvaltningens utredningsenheter. Ärendet har beretts av enhetschef på boendeenheten och verksamhetschef för verksamhetsområde vuxen.

Barnets bästa

Påverkar beslutet barn?

Socialförvaltningens arbete med att minska och motverka omfattar i högsta grad barn. Enligt socialförvaltningens kartläggning av hemlöshet finns det 33 barn i hushåll som lever i hemlöshet. Socialförvaltningen har i sitt arbete ett barnperspektiv för att se till barnets bästa.

Har barn fått uttrycka sina åsikter? (artikel 12)

Barn har inte fått uttrycka sin åsikt om kartläggningen men socialsekreterare på boendeenheten genomför intervjuer med barn på hotell och vandrarhem årligen. Under sommaren 2021 genomfördes dessa intervjuer återigen efter ett uppehåll 2020 på grund av covid-19. Sommaren 2021 var det endast ett fåtal barn som med sina föräldrar bodde i akuta boendelösningar på hotell och vandrarhem. För att säkra barnens anonymitet har därför intervjuerna sammanfattats.

I intervjuerna beskriver flera av barnen att de känner en skam över var de bor och att de inte kan bjuda hem kompisar. Barnen berättar inte i skolan och till vänner om sin boendesituation.

Barnen berättar att de upplever det som en omställning att bo ihop med syskon och/eller föräldrar på mindre yta och ibland i samma rum då inte alla i familjen inte alltid har samma rutiner eller tider. Något av barnen beskriver att ett syskon vill läsa läxor på kvällen, när ett annat vill sova.

2021-11-22

Diarienummer

SO 2021/0196

Det förekommer också att barnen uttrycker svårigheter på delade boende, såsom korridorsboende, med att komma överens med de andra familjerna. Ibland hittar de nya jämnåriga vänner men det kan också vara till besvär. En del barn har uttryckt att de blir störda av andra familjers barn som kanske har andra rutiner, som väsnas och leker eller som upplevs ta över gemensamma ytor.

Hur har barns bästa beaktats? (artikel 2,3 och 6)

Barns bästa sätts alltid i främsta rummet i arbetet med att minska och motverka hemlöshet. Detta sker vid biståndsbedömning av olika akuta boendelösningar och mer varaktiga lösningar. Som exempel har det under året genomförts en upphandling av akuta boendelösningar där kontinuitet för barnfamiljer väger tungt vid val av boende samt att biståndet tidsbegränsat bistånd till stödlägenhet är riktat till barnfamiljer på akutboende och har under året beviljats till nio hushåll med sammanlagt 18 barn som ingick i föregående års kartläggning.

Beskriv eventuella intressekonflikter (artikel 4)

Inga intressekonflikter bedöms ha funnits.

Ekonomiska konsekvenser

Redovisningen av kartläggning av den akuta hemlösheten oktober 2021 bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser.

Annika Pettersson
socialdirektör

Karin Säfström
verksamhetschef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:

För kännedom: